



SYLLABUS I LËNDËS: SISTEMI INFORMATIK I MENAXHMENTIT

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Ekonomik
Titulli i lëndës:	Sistemi informatik i menaxhmentit
Programi:	Administrim Biznesi
Niveli:	Master (MSc)
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 1
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera në kredi - ECTS:	5 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Kushtrim Gashi
Të dhënat kontaktuese:	kushtrim.gashi@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	<p>Në këtë epokë të transformimit dixhital, kjo lëndë ofron një hyrje gjithëpërfshirëse në menaxhimin e sistemeve të informacionit për studentët e Masterit të Administrimit të Biznesit. Përmes saj, studentët do të fitojnë njohuri dhe aftësi për të menaxhuar sistemet e informacionit dhe për të përdorur teknologjinë për të marrë vendime strategjike dhe për të fituar përparësi konkurruese. Ky kurs rrit aftësitë e studentëve për të zbatuar konceptet dhe praktikën e mësuara në situata të botës reale, për të zhvilluar aftësitë e zgjidhjes së problemeve dhe për të promovuar të menduarit kritik.</p>
Qëllimi i lëndës:	<p>Qëllimi i kësaj lënde është t'u ofrojë studentëve një kuptim të plotë të rëndësisë së sistemeve të informacionit në kontekstin modern të biznesit dhe t'i pajisë ata me njohuri dhe aftësi për të menaxhuar dhe shfrytëzuar me sukses këto sisteme për të arritur përparësi strategjike. Si pjesë e këtij kursi, studentët do të njihen me inteligjencën artificiale, cloud computing, Internet of Things (IoT) dhe teknologjinë blockchain. Objektivat kryesore përfshijnë të kuptuarit e parimeve dhe komponentëve themelorë të sistemeve të informacionit, zbatimin e tyre në skenarët e zgjidhjes së problemeve në botën reale dhe vlerësimin e efektivitetit të sistemeve dhe strategjive të informacionit.</p>
Rezultatet e të nxënit:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Përshkruajnë ndikimin e transformimit dixhital në operacionet dhe strategjinë e organizatave në një nivel të lartë analize dhe sinteze.▪ Aplikojnë sisteme informacioni për të analizuar dhe zgjidhur sfidat e biznesit në nivelin e aplikimit.▪ Analizojnë rolin e sistemeve të informacionit në arritjen e avantazhit konkurrues në nivelin e analizës dhe vlerësimit.▪ Aplikojnë qasjet e menaxhimit të projektit për zhvillimin e sistemeve të informacionit në nivel aplikimi.▪ Vlerësojnë cilësinë dhe menaxhimin e të dhënave brenda një organizate dhe ndikimin e teknologjisë së informacionit në sigurinë dhe privatësinë në nivelin e vlerësimit dhe sintezës.



Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në terren	/	/	/
Kollokfiume, seminare	1	10	10
Detyratë e shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	10	10
Përgatitja përfundimtare për provim	1	10	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuis, provim final)	1	10	10
Projektet, prezantimet, etj	1	5	5
Totali			125 orë (5 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, seminare interaktive, detyra për vetë-studim dhe lexim, kuize periodike, projekte hulumtuese për aplikim praktik të lëndës dhe raste studimore.		
Metodologjia e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive në ligjerata dhe ushtrime: 10%, ▪ Provimi i mesit të semestrit: 30%, ▪ Projekti i lëndës: 30%, ▪ Provimi i fundit të semestrit: 30%. 		
Literatura			
Literatura primare:	<p>Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2021). <i>Management Information Systems: Managing the Digital Firm</i> (17th ed.) Edition, Global Edition. Pearson Education Limited.</p> <p>Ligjërata të përpunuara nga mësimdhënësi. Mund të shfrytëzohen edhe libra tjerë që janë në përputhje me planprogramin e lëndës. Preferohet literaturë e botuar në pesë vitet e fundit.</p>		
Literatura shtesë:	<p>Bocij, P., Greasley, A., & Hickie, S. (2019). <i>Business Information Systems: Technology, Development and management for the modern business</i> (6th ed.). Pearson Education Limited. ISBN: 9781292220970</p> <p>Kronke, D. M. (2023). <i>Experiencing MIS</i> (8th ed.). Pearson Education Limited. Global Edition. ISBN: 9781292724577</p> <p>Kronke, D. M., & Boyle, R. J. (2023). <i>Using MIS</i> (10th ed.). Pearson Education Limited. Global Edition. ISBN: 9781292456287</p> <p>Sharda, R., Delen, D., & Turban, E. (2020). <i>Analytics, Data Science, & Artificial Intelligence: Systems for Decision Support</i> (11th ed.). Pearson Education, Limited. Global Edition. ISBN: 9781292341606</p> <p>Turban, E., Delen, D., & Sharda, R. (2018). <i>Business Intelligence Analytics and Data Science: Managerial Approach</i> (4th ed.). Pearson Education Limited. Global Edition. ISBN: 9781292220543</p>		



	Valacich, J., Schneider, C., & Hashim, M. (2023). <i>Information systems Today: Managing in the Digital World</i> (9th ed.). Pearson Education Limited. Global Edition. ISBN: 9781292438115
--	---

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Hyrje në sistemet e informacionit në ekonominë e sotme globale Çfarë është një sistem informacioni dhe cilat janë dimensionet e tij? Sfidat dhe mundësitë e globalizimit; Shfaqja e nënshkrimit dixhital; Qëllimet strategjike të sistemeve të informacionit të biznesit.	Studimi i rastit: <i>Amazon: Nga libraria në internet te gjigandi i tregtisë elektronike - Një përmbledhje e mënyrës se si Amazon përdori sistemet e informacionit për të zgjeruar ofertat e saj përtej librave.</i>
Java e dytë:	E-biznesi global dhe bashkëpunimi Proceset e biznesit; Si i përmirëson teknologjia e informacionit proceset e biznesit; Sisteme për grupe të ndryshme të menaxhimit; Sistemet e lidhjes për biznesin; E-biznesi, tregtia elektronike dhe qeverisja elektronike.	Biznesi në renë (cloud) kompjuterike: <i>Qendrat e të Dhënave të Facebook, Google dhe eBay.</i> Studimi i rastit: <i>CEMEX: Duke u bërë një biznes social.</i>
Java e tretë:	Sistemet e informacionit, organizatat dhe strategjia Efektet në organizim dhe sjellje; efektet në projektimin dhe kuptimin e sistemeve të informacionit; strategji për sistemet e informacionit për të përballuar forcat konkurruese; përafrimi i TI-së me qëllimet e biznesit.	Rasti studimor: <i>Qendrat e të Dhënave të Google: Një Infrastrukturë për Inovacion - Ekzaminimi i mënyrës se si qendrat e të dhënave të Google mbështesin shërbimet e saj të ndryshme dhe përpjekjet për inovacion.</i>
Java e katërt:	Çështjet etike dhe sociale në sistemet e informacionit Një model për të menduar për çështje etike, sociale dhe politike; Pesë dimensione morale të epokës së informacionit; Tendencat kryesore teknologjike që ngrenë çështje etike;	Rasti studimor: Privatësia e Facebook dhe Google: Çfarë Privatësi?
Java e pestë:	Infrastruktura TI dhe teknologjitë e reja Përkufizimi i infrastrukturës së TI-së; nxitësit e teknologjisë për zhvillimin e infrastrukturës; platformë harduerike kompjuterike; aplikacione softuerike të ndërmarrjeve; menaxhimi dhe ruajtja e të dhënave; platforma dixhitale celulare; virtualizimi; cloud computing.	Studimi i rastit: <i>Netflix: Suksesi i transmetimit me rrjetet e shpërndarjes së përmbajtjes - Eksplorimi se si Netflix përdor rrjetet e shpërndarjes së përmbajtjes për transmetim efikas.</i>
Java e gjashtë:	Bazat e inteligjencës së biznesit: bazat e të dhënave dhe menaxhimi i informacionit Termet dhe konceptet e organizimit të dosjeve; sistemet e menaxhimit të bazës së të dhënave; bazat e të dhënave jo-relacionale, bazat e të dhënave cloud dhe blockchain; sfida e të dhënave të mëdha; sigurimi i cilësisë së të dhënave.	Studimi i rastit: <i>Inteligjenca e biznesit dhe baza e të dhënave të Maruti Suzuki</i>
Java e shtatë:	Telekomunikacioni, Interneti dhe teknologjia pa tela Trendet e rrjetit dhe komunikimit; Çfarë është një rrjet kompjuterik? Çfarë është interneti? Shërbimet e internetit dhe mjetet e komunikimit; Sistemet e telefonisë celulare; Rrjetet kompjuterike pa tela dhe aksesit në internet.	Përsëritje për Kollokviumin I - Testi i mes-semestrit



<i>Java e tetë:</i>	Kollokviumi I - Testi i mes-semestrit dhe prezantimet e projekteve.	Studimi i rastit: <i>Menaxhimi i marrëdhënieve me klientët në renë (cloud) kompjuterike.</i>
<i>Java e nëntë:</i>	Sigurimi i sistemeve të informacionit <i>Pse sistemet janë të cenueshme; Softuer me qëllim të keq: viruse, krimba, trojanë dhe spyware; Hakerimi dhe krimi kompjuterik; Vendosija e rrjeteve pa tela; Sigurimi i transaksioneve me blockchain.</i>	Siguria e sistemeve të informacionit <i>Pse sistemet janë të cenueshme; malware: viruse, krimba, trojanë dhe spyware; hakimi dhe krimi kompjuterik; Sigurimi i transaksioneve me blockchain.</i>
<i>Java e dhjetë:</i>	Aplikime të rëndësishme të sistemit për epokën dixhitale <i>Cilat janë sistemet e ndërmarrjeve? Sistemet e informacionit dhe menaxhimi i zinxhirit të furnizimit; softuer për menaxhimin e marrëdhënieve me klientët; aplikacionet e ndërmarrjeve të gjeneratës së ardhshme.</i>	Case study: <i>Tesla's use of big data and AI for autonomous driving - Investigating how Tesla uses data and AI for its autonomous driving functions.</i>
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	E-commerce: tregjet dixhitale, mallrat dixhitale <i>E-commerce sot; E-commerce e re: sociale, celulare, lokale; Tregjet dixhitale dhe mallrat dixhitale në një treg global; Shkëmbimi elektronik i të dhënave (EDI); Mënyra të reja për të blerë dhe shitur B2B; Sistemet e pagesave me aplikacione celulare.</i>	Studimi i rastit: <i>Menaxhimi i procesit të biznesit në një mjedis SaaS.</i>
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Menaxhimi i njohurive dhe inteligjenca artificiale <i>Dimensionet e rëndësishme të njohurive; Zinxhiri i vlerave të menaxhimit të njohurive; Llojet e sistemeve të menaxhimit të njohurive; Zhvillimi i AI; Llojet kryesore të AI; Mësimi i makinerisë.</i>	Studimi i rastit: <i>Sfidat e menaxhimit të projektit të Nasa-s.</i>
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Përmirësimi i vendimmarrjes <i>Vlera e biznesit për të përmirësuar vendimmarrjen; Llojet e vendimeve; Procesi i vendimmarrjes; Roli i menaxherit; Vendimmarrje e automatizuar me shpejtësi të lartë; Çfarë është inteligjenca e biznesit? Mjedi i inteligjencës së biznesit.</i>	Rasti studimor: <i>Aplikimi i AI në kujdesin shëndetësor dhe bashkëpunimi virtual.</i>
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Menaxhimi i sistemeve globale <i>Zhvillimi i një arkitekture ndërkombëtare të sistemeve të informacionit; Mjedi global: nxitësi i biznesit dhe sfidat; Strategjitë globale dhe organizimi i biznesit; Integrimi i platformave dhe sistemeve kompjuterike.</i>	Studimi i rastit: <i>Transformimi dixhital në industri të ndryshme.</i> Përsëritje për Kollokviumin II - Testi i fund-semestrit
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Kollokviumi II - Testi i fund-semestrit dhe prezantimet e projekteve.	Prezantimet e projekteve.

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

- Për çdo temë mësimore nxënësit do të pajisen me materialet e nevojshme në gjuhën shqipe.
- Ndjekja e rregullt dhe e përpiktë e ligjëratave, përveç nëse ka arsye të vlefshme për mungesë.
- Përgatitja para ndjekjes së ligjëratave për të marrë pjesë aktive në diskutime.
- Respektimi i Kodit të Etikës, duke përfshirë respektimin e mësuesit dhe studentëve të tjerë duke dëgjuar me vëmendje, duke shmangur sjelljet përçarëse dhe duke u përmbajtur nga bisedit anësore.
- Angazhimi me materialin duke mbajtur shënime dhe duke kërkuar sqarime kur është e nevojshme.
- Përfundimi i detyrave dhe ushtrimeve në kohë dhe përmbushja e afateve të përcaktuara nga profesori.
- Përdorimi i teknologjisë me përgjegjësi duke siguruar që pajisjet si laptopët ose tabletët të përdoren vetëm për aktivitete të lidhura me lëndën.
- Ruajtja e integritetit akademik duke mos mashtruar apo bërë plagjiaturë në teste, provime apo detyra.
- Bartja dhe shfaqja e ID studentor gjatë provimeve është e detyrueshme.
- Përdorimi i celularëve në klasë është i ndaluar, përveç nëse është për qëllime studimi, mjekësore ose si mbështetje për studentët me nevoja të veçanta.